

INSPEKTION AF SIDELINIEN

ENDELIG RAPPORT

INSPEKTION AF SIDELINIEN

ENDELIG RAPPORT

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. INDLEDNING	6
2. GENERELT OM INSPEKTIONEN	8
BAGGRUNDEN FOR BORGERRÅDGIVERENS INSPEKTIONSVIRKSOMHED	8
FORLØB OG INDHOLD (METODE)	8
REAKTIONSMIDLER OG BEDØMMELSESGRUNDLAG	10
SKRIFTLIGE KILDER (MODTAGET DOKUMENTATION MV.)	10
3. SAMMENFATNING	13
4. GENERELT OM SIDELINIEN	15
5. DE FYSISKE RAMMER	18
BYGNINGSMÆSSIGE RAMMER	18
FÆLLESAREALER	18
BAD OG TOILETFORHOLD	19
HANDICAP TILGÆNGELIGHED	20
RENGØRINGSSTANDARD	20
RYGEPOLITIK	20
6. MEDINDFLYDELSE OG BRUGERINDDRAGELSE	24
BEBOER- OG PÅRØRENDEINDFLYDELSE	24
7. ANDRE FORHOLD	26
HUSORDEN	26
ALKOHOL MV.	26
DISKRIMINATION	26
VOLD OG TRUSLER	27
8. PERSONALEFORHOLD	29
REKRUTTERING OG FASTHOLDELSE	29
EFTERUDDANNELSE	29
PRAKTIKANTER	29
IT-ADGANG	29
9. TILSYN MV.	31
INTERNT TILSYN	31
BILAG	33
BORGERRÅDGIVERENS KRITIKSKALA	33
RETSKILDER OG ØVRIGT BEDØMMELSESGRUNDLAG	35

I. INDLEDNING

Denne rapport indeholder Borgerrådgiverens endelige vurderinger og bedømmelse i anledning af Borgerrådgiverens inspektion den 23. november 2009 af Sidelinien under Socialforvaltningen.

Rapporten har i en foreløbig udgave været sendt til forvaltningen med henblik på forvaltningens eventuelle bemærkninger til rapportens faktiske oplysninger.

Rapporten er inddelt i en generel del om Borgerrådgiverens generelle egen driftundersøgelser og denne undersøgelses metode mv. samt dokumentationsgrundlaget i kapitel 2 og en speciel del med beskrivelser, analyser og konklusioner vedrørende netop denne undersøgelse i kapitlerne 4 og frem.

Kapitel 3 indeholder et resumé, hvori de væsentligste forhold er gengivet.

Bagest er som bilag optrykt Borgerrådgiverens kritikskala og en oversigt over retskilder og andet bedømmelsesgrundlag samt eventuelle øvrige relevante dokumenter.

Borgerrådgiveren den 6. januar 2011

Johan Busse
borgerrådgiver

2. GENERELT OM INSPEKTIONEN

BAGGRUNDEN FOR BORGERRÅDGIVERENS INSPEKTIONSVIRKSOMHED

På mødet i Borgerrepræsentationen den 14. december 2006 blev det besluttet at udvide Borgerråd giverens kompetence fra 1. januar 2007 med adgang til at tage sager op til undersøgelse på eget initiativ (egen driftkompetence) (BR 565/06).

Beslutningen var en udmøntning af budgetaftalen for 2007 af 18. september 2006, hvori blandt andet følgende er anført:

”Uafhængigt tilsyn ved udvidelse af Borgerråd giverens kompetence

På baggrund af den fremførte kritik af forholdene på kommunale plejehjem ønsker parterne at sikre et uafhængigt tilsyn og behandling af klager over grove og væsentlige fejl på plejehjemsområdet og generelt i kommunen. Parterne er enige om pr. 1. januar 2007 at udvide Borgerråd giverens kompetence med en egen driftfunktion, således at borgerråd giveren – i lighed med Folketingets Ombudsmand – får adgang til at tage sager op af egen drift m.v.”

Udvidelsen indebærer adgang for Borgerråd giveren til at tage konkrete sager op på eget initiativ, når der må formodes at foreligge et principielt aspekt, eller såfremt der efter de foreliggende oplysninger må antages at være tale om grove eller væsentlige fejl. Endvidere indebærer den nye kompetence en adgang til at gennemføre generelle undersøgelser af udvalgte forvaltningsområder efter samråd med Borgerråd giverudvalget samt til som en stikprøvekontrol at foretage inspektion af institutioner eller virksomheder samt tjenestesteder, der hører under Borgerrepræsentationens virksomhed.”

I beslutningsgrundlaget for udvidelsen af Borgerråd giverens kompetence med egen drift virksomhed var anført at ”inspektionerne vil blive gennemført som en stikprøvekontrol i en dybtgående form med efterfølgende udarbejdelse af en inspektionsrapport. Værdien af inspektionsvirksomheden ligger dels i en grundig undersøgelse af udvalgte institutioner og lign., dels i opfølgnings og vejledningen konkret og generelt i den efterfølgende inspektionsrapport.”

Borgerråd giverudvalget og Borgerråd giveren drøftede den 15. maj 2009 en plan for udmøntningen af egen driftkompetencen i 2009. Den plan for egen driftprojekter, som Borgerråd giveren forelagde udvalget, var holdt i overskrifter og tidspunkter angivet i måneder. Valget af nærmere undersøgelsestemaer, undersøgelses genstand og den nærmere tilrettelæggelse er Borgerråd giverens valg, jf. nedenfor.

Borgerråd giverens generelle egen driftundersøgelser planlægges dels ud fra generelle kriterier som administrationsområdernes omfang, væsentlighed og betydning for borgerne samt repræsentativitet med henblik på at bidrage til generel vejledning, dels ud fra eventuelle konkrete indikationer på utilfredsstillende forhold.

Denne undersøgelsesrapport er en udmøntning af udvidelsen af Borgerråd giverens opgaver og drøftelsen i Borgerråd giverudvalget.

FORLØB OG INDHOLD (METODE)

Borgerråd giverens inspektioner indledes med en varslings af inspektionen over for inspektionsstedet (institutionen, plejehjemmet, bostedet mv.) samt af forvaltningens direktion og eventuelle øvrige interessenter (tilsynsenheder, bruger- pårørenderåd, ældreråd og lignende). Samtidigt med varslingsen, som normalt sker 4-6 uger før selve inspektionen, beder Borgerråd giveren inspektionsstedet om ved opslag at gøre beboere og brugere opmærksom på inspektionen med henblik på, at disse kan få en samtale med Borgerråd giveren og hans medarbejdere under inspektionen.

Borgerrådgiveren oplyser forud for inspektionen om de temaer som danner grundlag for inspektionen. Temaerne svarer til den indholdsmæssige del af indholdsfortegnelsen i denne rapport.

Nogle inspektioner vil være meget omfattende mens andre vil være målrettede mod nærmere udvalgte forhold. Dette er forudsat ved udvidelsen af Borgerrådgiverens kompetence, hvor det var anført at "det vil være hensigtsmæssigt, at inspektionerne målrettes mod udvalgte temaer for at komme mere til bunds. Der kan f.eks. arbejdes med større inspektioner, der bredt omfatter relevante forhold, og mindre inspektioner, der omfatter færre forhold, som er udvalgt på baggrund af konkrete indikationer af behov for undersøgelse." (BR 565/06)

Borgerrådgiveren beder samtidigt om at modtage forskelligt baggrundsmateriale vedrørende inspektionsstedet så som kort, skitser eller bygningstegninger, vedligeholdelsesplaner, husordener og andre interne regler, beskrivelser af institutionen mv., retningslinjer for eventuelle bruger- og pårørenderåd eller lignende, værdigrundlag og lignende skriftligt materiale.

På inspektionsdagen afholdes møder med inspektionsstedets ledelse og medarbejderrepræsentanter samt møder med eventuelle bruger- pårørenderåd og lignende som måtte ønske det. Desuden afholdes møder med beboere og brugere som har ytret ønske herom.

Borgerrådgiveren foretager desuden en rundgang på inspektionsstedet efter Borgerrådgiverens nærmere valg. Rundgangen danner baggrund for beskrivelsen og vurderingen af inspektionsstedets fysiske rammer.

I nogle tilfælde kan Borgerrådgiveren på selve inspektionsdagen om at låne udvalgt sagsmateriale, f.eks. vedrørende magtanvendelse, plejeplaner, handleplaner eller lignende med henblik på en nærmere undersøgelse.

Selve inspektionen er således rammen om Borgerrådgiverens indsamling af visuelle indtryk og konstateringer samt faktuelle oplysninger om inspektionsstedet og mere personlige opfattelser fra beboere, brugere, pårørende og medarbejdere.

På baggrund af den informationsindsamling som sker under selve inspektionen udarbejder Borgerrådgiveren en foreløbig rapport som sendes til forvaltningen med henblik på forvaltningens og inspektionsstedets eventuelle bemærkninger til rapportens faktiske oplysninger.

Den foreløbige rapport vil også indeholde de udtalelser (herunder kritik/henstilling), som Borgerrådgiveren forventer at fremkomme med, men disse har netop en foreløbig karakter, eftersom faktuelle oplysninger i rapporten kan korrigeres gennem forvaltningens bemærkninger. Forvaltningen informeres således allerede på dette tidspunkt om det forventede udfald af undersøgelsen.

Efter modtagelse af forvaltningens eventuelle bemærkninger, indarbejder Borgerrådgiveren forvaltningens bemærkninger til de faktiske forhold og foretager eventuelle ændringer i undersøgelsens konklusioner, som disse måtte give anledning til. Borgerrådgiveren udarbejder på denne baggrund den endelige rapport. Rapporten er stilet til den involverede forvaltning og inspektionsstedet.

I nogle tilfælde kan den endelige rapport indeholde uafklarede spørgsmål eller af andre grunde kræve en opfølgning, f.eks. fordi Borgerrådgiveren har bedt om underretning om, hvad en henstilling giver anledning til. I disse tilfælde vil den endelige rapport følges op af en (eller flere) opfølgingsrapport(er) ind til alle forhold i inspektionen er afklaret.

REAKTIONSMIDLER OG BEDØMMELSESGRUNDLAG

Borgerrådgiverens reaktionsmidler er de samme som Folketingets Ombudsmands reaktionsmidler. Borgerrådgiveren kan således udtale kritik og komme med henstillinger til forvaltningen. Kritik er udtryk for en faglig vurdering af, at regler og retningslinier mv. ikke er overholdt.

Borgerrådgiveren kan henstille til forvaltningen at ændre procedurer eller lignende på et givent område.

Derudover kan Borgerrådgiveren påpege mere generelle problemstillinger i sin årsberetning, som afgives til Borgerrepræsentationen.

Borgerrådgiveren har i forbindelse med sin egen driftvirksomhed lagt sig fast på en sproglig skala for graduering af kritikens alvorlighed. Skalaen omfatter konstateringer af, at noget er uheldigt, konstateringer af begåede fejl, at noget er beklageligt, meget beklageligt, kritisabelt, meget kritisabelt eller stærkt kritisabelt. Skalaen med bemærkninger er optrykt som bilag til denne rapport.

Bedømmelsesgrundlaget for Borgerrådgiveren er det samme som Folketingets Ombudsmands, nemlig skreven ret (herunder love, bekendtgørelser, cirkulærer og vejledninger), god forvaltningsskik samt overordnede humane og medmenneskelige betragtninger. Hertil kommer Københavns Kommunes værdigrundlag, kommunikationspolitik og andre politisk vedtagne retningslinier. Borgerrådgiveren bestræber sig desuden på at anvende samme målestok for sine vurderinger som Folketingets Ombudsmand.

Borgerrådgiverens opgave er at undersøge om kommunens forvaltninger og institutioner overholder gældende lovgivning, god forvaltningsskik, kommunens vedtagne politikker og beslutninger om serviceniveau og –standard. Borgerrådgiveren har således ikke særligt til opgave at fremkomme med ros eller lignende tilkendegivelser om positive forhold.

Borgerrådgiverens rapporter om egen drift undersøgelser vil derfor ikke indeholde ros (i hvert fald ikke i videre omfang) og læseren bør notere sig, at fraværet af ros ikke er ensbetydende med at Borgerrådgiveren alene har konstateret negative forhold i forbindelse med sin undersøgelse.

SKRIFTLIGE KILDER (MODTAGET DOKUMENTATION MV.)

I forbindelse med varslingen af denne inspektion bad Borgerrådgiveren Sidelinien om at modtage forskelligt baggrundsmateriale vedrørende inspektionsstedet så som kort, skitser eller bygningstegninger, vedligeholdelsesplaner, husordener og andre interne regler, beskrivelser af institutionen mv., retningslinjer for eventuelle bruger- og pårørenderåd eller lignende, værdigrundlag og lignende skriftligt materiale.

Borgerrådgiveren modtog i den anledning følgende fra Sidelinien:

- Udviklingsplan for 2009-2010
 - Information om institutionen
 - Samarbejdspartnere
 - Værdigrundlag og metoder
 - Aktiviteter og tilbud
 - Evaluering af kvalitetsmålene 2007-2008
 - Kvalitetsmålsætning for 2009-2010
 - M.v.
- Husorden og priser

Sidelinien oplyste tillige i mail af 16. november 2009, at det ikke er muligt at efterkomme Borgerrådgiverens ønske om at modtage kopi af tegninger og vedligeholdelsesplaner, da der er tale om et privat lejemål, hvor originaltegningerne alene forefindes på store folieark, som ikke er muligt at kopiere.

Det modtagne materiale samt Sideliniens oplysninger om vedligeholdelsesplaner og bygningstegninger giver mig ikke anledning til bemærkninger.

3. SAMMENFATNING

Inspektionen af Sidelinien er et led i Borgerrådgiverens egen driftvirksomhed, hvorunder Borgerrådgiveren har adgang til stikprøvevis at foretage inspektioner af institutioner, virksomheder samt tjenestesteder under Borgerrepræsentationens virksomhed.

Formålet med Borgerrådgiverens inspektion af Sidelinien er at indsamle oplysninger om inspektionsstedet med henblik på at kunne konstatere eventuelle forhold, der måtte give anledning til kritik.

Som anført i det foregående afsnit er inspektionen således udgangspunktet for Borgerrådgiverens indsamling af oplysninger, dels i form af visuelle indtryk og konstateringer, herunder i forbindelse med rundgangen på stedet, og dels i form af faktuelle oplysninger om inspektionsstedet og mere personlige opfattelser fra beboere, brugere, pårørende og medarbejdere.

Min inspektion af Sidelinien har givet mig anledning til bemærkninger/ spørgsmål i relation til de fysiske rammer, adgang til IT-systemer for de midlertidigt ansatte samt det forhold, at Sideliniens indførelse af økologi efter det oplyste har betydet, at der ikke længere er råd til at have praktikanter.

Jeg har derudover udtalt, at jeg finder det beklageligt, at det ikke er muligt fra Sideliniens side at etablere adgang til IT-systemer for midlertidigt ansatte.

Jeg har endeligt udtalt, at jeg finder det beklageligt, at Sidelinien generelt set ikke er handicapegnet.

Socialforvaltningen er i brev af 10. december 2010 fremkommet med forvaltningens bemærkninger til ovenstående kritikpunkter og spørgsmål.

Socialforvaltningen har blandt andet bemærket, at problemerne med varmeregulering af Sidelinien nu er løst, at midlertidigt ansatte nu har fået adgang til IT systemet, at skiftet til økologisk mad ikke kan lægges til grund for ikke at have råd til praktikanter, samt at forvaltningen erklærer sig enig i, at det er beklageligt, hvis enkelte sindslidende brugere med kørestol har været nødsaget til at fravælge tilbuddet grundet de manglede handicapfaciliteter. Forvaltningen har hertil oplyst, at der ved implementering af strategi for aktivitets- og samværstilbud til brugere med sindslidelse i 2011 vil blive foretaget en vurdering af behovet for modernisering af tilbuddene, herunder vil krav om handicaptilgængelighed indgå.

4. GENERELT OM SIDELINIEN

Sidelinien har postadresse på Bragesgade 8C, 2200 København N, og Sideliniens lokaler rummer blandt andet en gallericafé, aktivitetslokaler, bad og vaskeri.

Der er ud over husets leder 5 medarbejdere ansat, heraf 4 fuldtidsansatte og en deltidsansat. Medarbejderne har forskellig uddannelsesmæssig baggrund blandt andet social- og afspændingspædagog, beskæftigelsesvejleder, ergoterapeut, socialpædagog og kontorfunktionær.

Sidelinien er et kommunalt aktivitets- og samværsted for mennesker med sindslidelser med åbningstid primært i dagtimerne. Det er et af Københavns kommunes socialpsykiatriske tilbud.

Sidelinien har kontakt til ca. 150 brugere på et år, og der kommer gennemsnitligt 30 brugere dagligt.

Sidelinien er etableret i henhold til dagældende lov om social service § 88, nu lov om social service § 104, (lov nr. 979 af 1. oktober 2008 med senere ændringer).

Lov om social service § 104 har følgende ordlyd:

” § 104. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde aktivitets- og samværstilbud til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer til opretholdelse eller forbedring af personlige færdigheder eller af livsvilkårene.”

Forud for inspektionen modtog jeg blandt andet en kopi af Sideliniens udviklingsplan for 2009-2010, hvoraf det fremgår, at Sidelinien er en kommunal socialpsykiatrisk institution, hvor formålet er at give borgere på Nørrebro/ i København et differentieret socialt tilbud som supplement til kommunens øvrige sociale tilbud.

I ovennævnte udviklingsplan er værestedets værdigrundlag og metoder tillige nedskrevet.

” SIDELINIENS VÆRDIGRUNDLAG OG METODER

- Der ses på det hele menneske og arbejdes recovery-orienteret ud fra den enkeltes livshistorie
- Der arbejdes med social færdighedstræning (SFT) ud fra kognitive principper
- Der arbejdes med brugerindflydelse
- Der arbejdes med fokus på at fremme brugernes livskvalitet
- Brugeren mødes med ligeværd og respekt
- Der fokuseres på brugerens behov og ressourcer
- Der arbejdes ud fra Sideliniens RART-koncept (Respekt-Accept-Rummelighed-Tolerance)
- Der støttes til dannelse af netværk og gives plads til uforpligtende samvær
- Der arbejdes mod at opbygge, udbygge, genoptage og stabilisere sociale netværk
- Personalet er forudsigelige, sandfærdige og synlige i arbejdet
- Der vises indlevelse og omsorg for den enkelte
- Samtalen og kontakten med brugeren er det centrale omdrejningspunkt. Personalet yder personlig vejledning og rådgivning med fokus på den enkelte brugers problemer, ønsker og behov. Brugeren støttes ud fra kognitive principper og hjælp til selvhjælp. Der formidles med brugerens samtykke kontakt til de instanser, der kan være behjælpelig i forhold til en løsning
- Der lægges vægt på relationsdannelse og socialt samvær på og udenfor Sidelinien
- Aktiviteterne er en arbejds metode til at bringe brugerne sammen om et fælles projekt for ad den vej at styrke den enkeltes selvværd og netværk. Der er fokus på, at Sidelinien

både er et aktivitetshus og et værested, hvor brugeren over tid forhåbentlig bliver inspireret til at blive mere aktiv og få større livskvalitet”

Sideliens værdigrundlag og metoder giver mig ikke anledning til bemærkninger.

5. DE FYSISKE RAMMER

BYGNINGSMÆSSIGE RAMMER

Sidelinien er beliggende i en gammel hestestald fra remsisens tid, som nu er renoveret. Der er højt til loftet og få vinduer i form af et glasparti på hoveddøren, et lille staldvindue og ellers i alt 6 ovenlysvinduer, der kan fjernstyres og som lukker automatisk ved regn. Endvidere er der etableret et udluftningssystem efter krav fra tilsynet.

Jeg har ikke yderligere bemærkninger til ovenstående.

FÆLLESAREALER, KØKKEN MV.

Sidelinien består af et centralt caféområde med åbent køkken. Caféen bruges tillige som galleri, hvor brugernes egne kunstværker udstilles. Kunststillingen skifter hver måned. Caféen bruges endvidere til snak, spisning og der spilles spil.

Sideliniens køkken serverer økologisk mad, og køkkenholdet er et fast hold bestående af personale og brugere. 10-12 af stedets brugere spiser med hver dag.

Sideliniens brugerrepræsentanter oplyste, at køkkenet er overgået til økologi efter et pålæg fra kommunen. Det har efter det oplyste betydet en øget omkostning, således at Sidelinien ikke længere har råd til praktikanter, hvilket brugerne synes er ærgerligt, da praktikanterne oplevedes som et frisk pust.

Sideliniens ledelse oplyste, at de ikke kan anvende kommunens indkøbsordning på grund af manglende plads til opbevaring af varerne. Lagerrummet er for lille til at der er plads til et køleskab.

Derudover består Sidelinien af et aktivitetsrum, hvor det er muligt at dyrke motion, spille spil og se TV. Sidelinien går meget op i kost og motion, og med afsæt i klimatopmødet i København har Sidelinien valgt at tage "klima i køkkenet" op som et tema. Endvidere benyttes lokalet til "bytte-tøj-rum".

Sidelinien har desuden et kreativt værksted, hvor det er muligt at male og benytte computere. Der undervises én gang ugentligt i IT og dansk.

Sideliniens ledelse har under inspektionen oplyst, at det hidtil har været svært at opvarme lokalerne tilstrækkeligt ved de eksisterende radiatorer. Dette har betydet, at Sidelinien har været nødsaget til at lukke, når temperaturen er faldet til under 18 grader. Problemet med varmen har efter det oplyste haft en sammenhæng med naboejendommen, der huser et fitnesscenter. Nu er de to ejendommers varmforsyning blevet separeret, og derfor burde de problemer som Sidelinien har haft med at opvarme lokalerne ifølge ledelsen være løst nu.

I øvrigt fremstod fællesarealerne ryddelige og rengjorte.

Jeg har noteret mig det oplyste om tidligere problemer med varmeregulering. Jeg går ud fra, at problemerne er løst.

Jeg beder om forvaltningens bemærkninger til det oplyste om konsekvenserne af øgede udgifter til økologi, herunder at Sideliniens ikke længere kan have den samme bemanding som tidligere.

Socialforvaltningen har efterfølgende i brev af 10. december 2010 bemærket følgende i relation til tidligere problemer med varmeregulering,

”... Socialforvaltningen kan oplyse, at det fremgår af oplysninger fra lederen for Sidelinien, at et stort varmforsyningssystem med nye rør og radiatorer er blevet installeret. Dette har løst problemer med varmeregulering, idet det gamle system var underdimensioneret i forhold til ejendommens størrelse...”

Jeg har noteret mig det oplyste om varmereguleringen, der nu fungerer, hvorfor dette ikke giver mig anledning til yderligere bemærkninger.

Socialforvaltningen har videre i brev af 10. december 2010 bemærket følgende i relation til konsekvenserne af øgede udgifter til økologi, således at der ikke længere er råd til praktikanter,

”... Socialforvaltningen kan oplyse, at Borgerrepræsentationen i juni 2001 besluttede at gå ind i det kommunale miljøsamarbejde Dogme 2000, som har til formål at etablere et tæt og forpligtende samarbejde mellem kommuner, som vil gøre en ekstraordinær indsats for miljøet. Ved at tiltræde samarbejdsaftalen forpligtede Københavns Kommune sig til at opfylde en række mål, herunder at 75 pct. af den mad, der produceres i kommunens køkkener, skal være økologisk inden udgangen af 2008, og 100 pct. inden 2015.

Socialforvaltningen har i forbindelse med det økologiske omlægningsprojekt tilbudt en lang række af forvaltningens institutioner, herunder Sidelinien, ny viden og inspiration, således at de har kunnet gennemføre en økonomisk, ernæringsmæssig og kulinarisk forsvarlig omlægning til økologi.

Lederen for Sidelinien har oplyst, at aktivitets- og samværstilbuddet siden 2008 er overgået til økologisk mad.

Med hensyn til praktikantordningen kan Socialforvaltningen oplyse, at lønudgifter i forbindelse med at have praktikanter foregår inden for den eksisterende budgetramme for det enkelte aktivitets- og samværstilbud.

Centralforvaltningen fordeler et antal praktikpladser for pædagogstuderende pr. år. Aktivitets- og samværstilbuddene skal leve op til praktikordningen ved at stille pladser til rådighed.

Det er Socialforvaltningens vurdering, at skiftet til økologisk mad ikke kan lægges til grund for ikke at have råd til praktikanter...”

Jeg har noteret mig det oplyste om det økologiske omlægningsprojekt samt fordelingen af praktikpladser for pædagogstuderende, og at der ikke umiddelbart er en sammenhæng mellem disse to, hvorfor dette ikke giver mig anledning til yderligere bemærkninger.

BAD OG TOILETFORHOLD

Sidelinien har et aflåst personaletoilet, hvor der er aflåste skabe, og hvor det tillige er muligt for medarbejderne at bade. Alle medarbejderne har nøgle hertil.

Endvidere har Sidelinien et brugertoilet samt et handicapegnet toilet med baderum, vaskemaskine og tørretumbler, hvor det er muligt for brugerne at vaske og tørre tøj. Det koster 15 kr. for henholdsvis en vask og en gang tørring.

Jeg har ikke bemærkninger til ovenstående.

HANDICAP TILGÆNGELIGHED

Sidelinien er generelt set ikke handicapegnet. Sidelinien har dog både rampe og handikaptoilet, men caféen er for smal og dermed uegnet til kørestolsbrugere. Ifølge Sideliniens ledelse vælger de handicappede brugere stedet fra grundet den manglende handikaptilgængelighed.

Jeg finder dette beklageligt.

Socialforvaltningen har i brev af 10. december 2010 bemærket følgende i relation til ovenstående,

”... Socialforvaltningen finder det beklageligt, hvis enkelte sindslidende brugere med kørestol har været nødsaget til at fravælge tilbuddet grundet de manglede handicapfaciliteter.

Socialforvaltningen kan oplyse, at der ved implementering af strategi for aktivitets- og samværstilbud til brugere med sindslidelse i 2011 vil blive foretaget en vurdering af behovet for modernisering af tilbuddene, herunder vil krav om handikaptilgængelighed indgå. Forvaltningen vil eventuel fremlægge et forslag herom ved budgetforhandlingerne 2012...”

Jeg har noteret mig det oplyste om handikaptilgængelighed, og dette giver mig ikke anledning til yderligere bemærkninger, idet jeg noterer mig, at også handicappede brugere, herunder kørestolsbrugere, er velkomne på Sidelinien.

RENGØRINGSSTANDARD

Sideliniens lokaler fremstår ryddelige og rengjorte. Sideliniens ledelse oplyste under inspektionen, at der foretages hovedrengøring én gang årligt i november, hvor også brugerne deltager. Desuden har køkkenet modtaget en elite-smiley, der hænger ved hoveddøren.

Jeg har ikke bemærkninger til ovenstående.

RYGEPOLITIK

Lov nr. 436 af 14. juni 1995 om røgfri miljøer i offentlige lokaler, transportmidler og lignende foreskrev i § 2, at hver kommunalbestyrelse og hvert amtsråd med virkning senest fra den 1. januar 1996 fastsatte bestemmelser om røgfri miljøer på kommunale og amtskommunale arbejdspladser og sygehuse, i kommunale og amtskommunale uddannelsesinstitutioner, dag- og døgninstitutioner, transportmidler og lignende samt i kommunale og amtskommunale lokaler, hvortil offentligheden havde adgang.

Ifølge § 11 trådte loven i kraft den 1. juli 1995.

Den 15. december 2005 vedtog Borgerrepræsentationen ny rygepolitik for Københavns Kommune. Formålet med politikken var at sikre, at borgere og ansatte i Københavns Kommune

skulle kunne bo, færdes og arbejde i røgfrie miljøer. Den nye rygepolitik trådte i kraft den 1. januar 2007.

Rygepolitikken indeholdt bl.a. følgende bestemmelser:

”1. Københavns Kommune er en røgfri arbejdsplads.

Det betyder, at der ikke må ryges i kommunens lokaler og i kommunens køretøjer. På den måde sikres det, at medarbejderne og de borgere, der færdes i kommunale bygninger, ikke udsættes for tobaksrøg. Beslutningen skal være gennemført senest 1. januar 2007.

2. Rygning er tilladt i det fri.

Rygning i det fri skal foregå på en sådan måde, så andre ikke udsættes for tobaksrøgen. Ledelsen kan anvise passende områder for rygning i det fri.

...

4. Ved arbejde i borgernes hjem henstiller forvaltningerne til borgerne, at de ikke ryger under arbejdets udførelse.

Det udgør et særligt problem, at visse medarbejdere har deres arbejde i brugernes hjem, f.eks. i plejeboligen eller hos en modtager af hjemmepleje. Det er vurderingen, at kommunen har pligt til at levere denne ydelse uden at kunne stille som betingelse, at modtageren af ydelsen ikke ryger. I forbindelse med visitation af ydelser over for brugerne skal forvaltningerne pointere, at man forventer, at borgeren ikke ryger, mens arbejdet udføres. Endvidere bør det ikke være tilladt medarbejderen at ryge i borgerens hjem.

5. Der etableres lokale løsninger, hvor der er særlige hensyn at tage til borgerne/brugere. På fællesarealer på f.eks. plejehjem og døgninstitutioner, eller hvor der er særlige hensyn at tage til brugerne, f.eks. væresteder, kan der være en interessekonflikt mellem hensynet til medarbejdernes sundhed og hensynet til brugerne. Denne konflikt må løses konkret på en måde der tager hensyn til medarbejderne, men samtidig er respektfuld over for brugerne. Disse løsninger skal findes af de enkelte forvaltninger efter drøftelse i samarbejdsudvalg og/eller bruger-pårørenderåd/bruger-seniorråd.

...

9. Kommunen arbejder for, at der på selvejende institutioner gennemføres tilsvarende rygepolitikker.

” Dette kan ske ved indføjelser i driftsoverenskomster.”

Den 15. august 2007 trådte lov nr. 512 af 6. juni 2007 om røgfri miljøer i kraft. Loven er på enkelte områder mere restriktiv end kommunens hidtidige rygepolitik.

På den baggrund er der foretaget en revision af kommunens rygepolitik, så den lever op til lovens krav. Den reviderede udgave af rygepolitikken trådte i kraft den 15. august 2007.

Den reviderede rygepolitik indeholder bl.a. følgende ændrede bestemmelser:

“ ...

4. Ved arbejde i borgernes hjem kan forvaltningerne forudsætte, at der ikke ryges under arbejdets udførelse.

Det udgør et særligt problem, at visse medarbejdere har deres arbejde i brugernes hjem, f.eks. i plejeboligen eller hos en modtager af hjemmepleje. Det kan forudsættes, at borgeren ikke ryger i hjemmet i den tid, hvor den ansatte opholder sig der. I forbindelse med visitation af ydelser over for brugerne skal forvaltningerne pointere, at borgeren ikke har krav på at ryge, mens arbejdet udføres. Endvidere bør det ikke være tilladt medarbejderen at ryge i borgerens hjem.

5. På plejehjem, døgninstitutioner, botilbud og lignende institutioner kan den enkelte beboer beslutte, om der må ryges i det værelse eller den bolig, der tjener som den pågældendes private hjem. På institutioner, der fortrinsvis optager børn og unge under 16 år, er det dog ikke tilladt for børn og unge samt elever at ryge på institutionens område. Beboeren kan dog pålægges ikke at ryge, når en ansat opholder sig i beboerens hjem. Fællesarealer samme steder er røgfrie for alle. Det kan besluttes at indrette rygerum eller rygekabine for beboerne. Rygerummet må ikke benyttes til andre formål og skal være godt ventileret. Beslutning om dette skal tages af de enkelte forvaltninger efter drøftelse i samarbejdsudvalg og/eller bruger-pårørenderåd/bruger-seniorråd.

9. Der kan ikke dispenseres fra rygepolitikken.
...”

Under inspektionen blev jeg af Sideliniens ledelse orienteret om, at rygning kun er tilladt udendørs. Sidelinien har opsat en markise, så brugerne kan ryge i tørvejlr. Derudover kan der ved fester og andre særlige lejligheder undtagelsesvist ryges indendørs.

Jeg har ikke yderligere bemærkninger til ovenstående.

6. MEDINDFLYDELSE OG BRUGERINDDRAGELSE

BEBOER- OG PÅRØRENDEINDFLYDELSE

På Sidelinien er der høj grad af brugerinddragelse, og der afholdes fællesmøder én gang om ugen.

Sideliniens brugerrepræsentanter oplyste, at det er meget positivt, at personalet lytter til forslag og idéer fra brugerne, og opfordrer brugerne til selv at føre idéerne ud i livet. Brugerne støttes ud fra kognitive principper og hjælp til selvhjælp.

To gange om ugen er der for eksempel ture til træningscentret, da flere af brugerne har problemer med vægtøgning grundet deres medicin.

Desuden oplyste Sideliniens brugerrepræsentanter, at det er rart og trygt med et stabilt personale, men at der er knald på til dagligt, og at personalet derfor har travlt - ofte for travlt – men at der også er plads til snak.

Sideliniens brugerrepræsentanter oplyste videre, at der er al den brugerinddragelse, man vil have. Hertil blev det tilføjet med et glimt i øjet, at brugerne næsten bliver tilbudt mere indflydelse, end de kan overkomme.

Endelig oplyste Sideliniens brugerrepræsentanter, at det næsten er ligesom at gå på arbejde, at komme på Sidelinien hver dag.

Dette giver mig ikke anledning til bemærkninger.

Socialforvaltningen har i brev af 10. december 2010 bemærket følgende i relation til ovenstående,

”... Sidelinien har supplerende bemærket til oplysningerne på side 25 i Borgerrådgiverens foreløbige rapport om afholdelse af et ugentligt fællesmøde og ture til træningscentret,

- at det ugentlige fællesmøde siden Borgerrådgiverens besøg er ændret til et månedligt fællesmøde efter en afstemning blandt brugerne, og
- at ture til træningscentret siden Borgerrådgiverens besøg har måttet opgives på grund af økonomi. Det forsøges i stedet at lave fitness og motion i egne lokaler...”

Dette giver mig ikke anledning til yderligere bemærkninger.

7. ANDRE FORHOLD

HUSORDEN

Sideliniens ledelse oplyste, at man på Sidelinien har et såkaldt RART-koncept (Respekt-Accept-Rummelighed-Tolerance), der blev opfundet på Sideliniens første temaug. Sidelinien skal være et rart sted at være til trods for store forskelle i brugergruppens behov og sociale formåen. Alle brugere kender og respekterer RART-konceptet.

Dette giver mig ikke anledning til bemærkninger.

ALKOHOL MV.

Sideliniens ledelse oplyste, at deres alkohol – og misbrugspolitik respekteres i høj grad. Det er meget sjældent at en bruger møder op påvirket, og når det en sjælden gang sker, foretager personalet altid en "her-og-nu-vurdering" i forhold til, hvor påvirket brugeren fremstår. De fleste brugere af Sidelinien er vokset op i misbrugshjem.

Ved festlige sammenkomster på Sidelinien har det hidtil været således, at både brugere og personale har kunnet indtage op til to genstande. Nu er tilsynet imidlertid kommet med et pålæg, der vedrører nul alkohol til personalet som følge af Københavns Kommunes alkoholpolitik. Ledelsen finder det ærgerligt, idet indtagelse af alkohol i begrænsede og kontrollerede mængder er et led i den socialpædagogiske færdighedstræning, som ligeledes anerkendes af Socialforvaltningen.

Dette giver mig ikke anledning til bemærkninger.

DISKRIMINATION

Sideliniens ledelse oplyste hertil, at de ikke oplever diskrimination på stedet. Alle brugere ved, at på Sidelinien behandler man hinanden godt, jf. ovenstående om RART-konceptet. Der skal dog helst tales dansk på stedet, da det kan skabe utryghed hos de paranoide brugere, hvis ikke de kan forstå, hvad der bliver sagt af de brugere, som taler på et fremmed sprog. Der har været et enkelt eksempel med en engelsktalende bruger, hvorefter ledelsen besluttede, at der helst skulle tales dansk.

Dette giver mig ikke anledning til bemærkninger, idet jeg går ud fra, at brugere som ikke taler dansk, kan anvende andre sprog.

Socialforvaltningen har i brev af 10. december 2010 bemærket følgende i relation til kravet om, at der tales dansk på Sidelinien,

"... Socialforvaltningen kan oplyse, at det fremgår af oplysninger fra lederen for Sidelinien, at det anbefales i fællesarealerne at tale dansk for at tage hensyn til de paranoide brugere. Lederen har desuden bekræftet, at alle borgere med sindslidelser uanset etnicitet og sprog er velkomne i tilbuddet. Hun har videre oplyst, at der på nuværende tidspunkt er to hollændere i praktik i tilbuddet og at de taler engelsk..."

Jeg har noteret mig det oplyste om, at det anbefales, at der tales dansk på fællesarealerne af hensyn til de paranoide brugere. Dette giver mig ikke anledning til yderligere bemærkninger, idet jeg noterer mig at det fortsat er muligt at anvende andre sprog.

VOLD OG TRUSLER

Sideliniens ledelse oplyste, at der generelt ikke er problemer med vold på Sidelinien. Der har dog været ganske få episoder, der har udløst i alt 7 karantæner i de 4½ år, hvor lederen af Sidelinien har været ansat. Der er tale om ganske få situationer, og det er ledelsens afgørelse, hvorvidt der skal meddeles karantæne. Brugere informeres under forsamlingen om, at fysisk eller verbal vold udløser karantæne.

Dette giver mig ikke anledning til bemærkninger.

8. PERSONALEFORHOLD

REKRUTTERING OG FASTHOLDELSE

Sideliniens ledelse oplyste, at det ikke er svært at rekruttere medarbejdere til Sidelinien, og at der ved stillingsopslag ofte er mange nyuddannede ansøgere. Sideliniens ledelse oplyste hertil, at der dog kræves modne medarbejdere med en vis erfaring. Personalet på Sidelinien har en gennemsnitsalder på 50 år, og de fleste har været der i mange år.

Dette giver mig ikke anledning til bemærkninger.

EFTERUDDANNELSE

Sideliniens ledelse oplyste, at alle medarbejdere har en kognitiv uddannelse, så de kan give brugerne en ordentlig samtale.

Dette giver mig ikke anledning til bemærkninger.

PRAKTIKANTER

Sideliniens ledelse oplyste, at Sidelinien ikke længere har studerende i praktik blandt personalet på grund af nedskæringer. Ledelsen finder dette ærgerligt, da de studerende ofte kunne tilføre stedet input og ny inspiration.

Jeg har på side 20 spurgt Socialforvaltningen til dette.

IT-ADGANG

Sideliniens ledelse oplyste, at der har været problemer med at skaffe adgang til Sideliniens computersystem til midlertidigt ansatte. Det har ikke været muligt at modtage et logon fra forvaltningen.

Jeg finder det beklageligt, at det ikke har været muligt for Sidelinien at etablere adgang til IT-systemer for midlertidigt ansatte, og jeg skal i den forbindelse anmode forvaltningen om at fremkomme med bemærkninger hertil.

Socialforvaltningen har i brev af 10. december 2010 bemærket følgende i relation til ovenstående,

”... Socialforvaltningen kan oplyse, at det fremgår af oplysninger fra lederen for Sidelinien, at midlertidigt ansatte (praktikanter, medarbejdere på løntilskud) efterfølgende har fået adgang til IT systemet, herunder et logon. Det er ledelsens opfattelse, at problemet hermed er løst. Socialforvaltningen skal beklage ventetiden...”

Jeg har noteret mig det oplyste om IT-adgang til midlertidigt ansatte, og dette giver mig ikke anledning til yderligere bemærkninger.

9. TILSYN MV.

INTERNT TILSYN

Forinden Borgerrådgiverens inspektion af Sidelinien har Københavns Kommunes Socialforvaltning gennemført et tilsyn af Sidelinien den 17. november 2009.

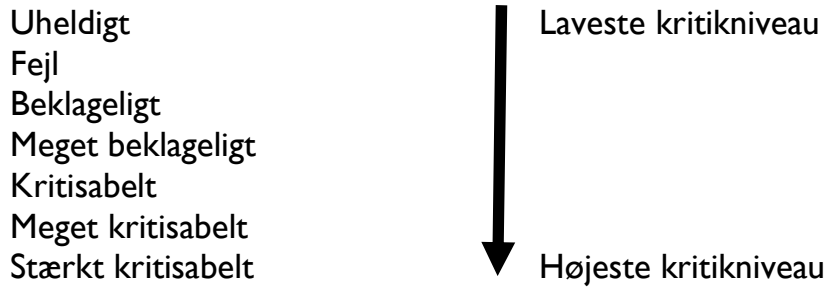
Borgerrådgiveren har efterfølgende modtaget en kopi af tilsynsrapporten til orientering.

Dette giver mig ikke anledning til bemærkninger.

BILAG

BORGERRÅDGIVERENS KRITIKSKALA

Borgerrådgiverens kritikskala

Kritikskalaen spænder fra konstatering af forhold, der ikke er, som de bør være, uden at nogen konkret bebrejdes herfor (uheldigt) over kritik af forhold, der er mere eller mindre almindeligt forekommende i offentlig forvaltning, men ikke bør forekomme og til kritik af helt utilstedelige og uacceptable forhold (stærkt kritisabelt). Konstatninger af at noget er uheldigt, registreres ikke som en egentlig kritik i Borgerrådgiverens statistik.

Det bemærkes, at Borgerrådgiveren udover ovennævnte kritikskala naturligvis supplerende kan uddybe og kvalificere sin kritik i almindeligt sprog.

RETSKILDER OG ØVRIGT BEDØMMELSESGRUNDLAG

Lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008.

Vejledning nr. 93 af 5. december 2006 til lov om social service.

Lov nr. 436 af 14. juni 1996 om røgfri miljøer i offentlige lokaler, transportmidler og lignende.

Lov nr. 512 af 6. juni 2007 om røgfri miljøer.

Socialministeriets bekendtgørelse nr. 789 af 6. juli 2007 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger for voksne og modtagepligt i boformer efter serviceloven.

INSPEKTION AF SIDELINIEN

ENDELIG RAPPORT

Redaktion

Borgerrådgiveren

Kontakt

Københavns Kommune
Vester Voldgade 2A
1552 København V

Foto

Borgerrådgiveren

Tryk

Oplag

ISBN

Udgiver

Borgerrådgiveren

KØBENHAVNS KOMMUNE

Borgerrådgiveren

Vester Voldgade 2A

1552 København V

Telefon: 33 66 14 00

Telefax: 33 66 13 90

E-mail: borgerraadgiveren@kk.dk

www.borgerraadgiveren.kk.dk